

Hilary Kielek

Official Number	794924
Rank	polski: chor.pil./229 Gr. Transp. RAF/ brytyjski: W/O
Date of birth	1901-01-14
Date of death	1970-11-09
Cemetery	Londyn, Brunswick Park Road - New Southgate Cemetery Wsp. 51.623958, -0.144285
Grave	
Photo of grave	
Country	Wielka Brytania
Period	Okres powojenny

Source

Informacje i zdjęcia: Robert Kielek, Marek Renner wnuk H.Kielka

Hilary Kielek urodził się 14 stycznia 1901 r. w Łodzi. Był synem Seweryna i Konstancji z Jakubiaków. Rodzina Kielków mieszkała przy ul. Wodnej 15 pod nr 10. Hilary miał jeszcze brata i trzy siostry. Szkołę powszechną ukończył w 1912 r., potem zaś trzyletnie gimnazjum. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zgłosił się na ochotnika do Wojska Polskiego. Z dniem 13 maja 1919 r. rozpoczął służbę w 3 kompanii saperów 1 Pułku Piechoty Legionów, z którym przeszedł cały szlak bojowy w wojnie polsko-bolszewickiej. Kochał wojskowe rzemiosło, dlatego też bardzo szybko awansował na kolejne stopnie. Po walkach pod Nową Wilejką, za wykazane wówczas męstwo otrzymał pierwszy awans na starszego sapersa. Z kolei po bitwach pod Szumskiem i Nowoświęcianami był już kapralem, a za walki pod Arsenowiczami awansowano go na stopień plutonowego. W czasie kontrofensywy w sierpniu 1920 r. wyróżnił się w walce pod Firlejem nad Wieprzem, co przyniosło mu kolejny awans na sierżanta. Za udział w wojnie przeciwko bolszewikom odznaczony został Krzyżem Walecznych (nr 6520). Po zakończeniu działań wojennych zostaje skierowany do udziału w akcji plebiscytowej na Górnym Śląsku, faktycznie zaś, do wojskowego wsparcia III Powstania Śląskiego, (od kwietnia 1921 r. dowodził kompanią w 1 Pułku Strzelców Górnos Śląskich) i późniejszej tzw. akcji plebiscytowej na Górnym Śląsku (grupa szturmowa "Wawelberg") Z dniem 26 listopada 1921 r. otrzymuje awans na stopień st. sierżanta, z jednoczesnym przydziałem do 3 Batalionu II Pułku Saperów Kaniowskich w Puławach. Chcąc zostać żołnierzem zawodowym, w dniu 1 lutego 1922 r. podpisuje kontrakt na 5 lat. W marcu 1925 r. ukończył pięciomiesięczny kursu doskonalący w Szkole Piechoty dla Podoficerów Zawodowych w Komorowie. Nie czekając do końca zawartego kontraktu postanawia zmienić rodzaj broni na lotnictwo. Po pomyślnym przejściu badań lotniczo-lekarskich, z dniem 14 października 1925 r. rozpoczął szkolenie w bydgoskiej Szkole Pilotów. 23 września 1926 ukończył część teoretyczną i praktyczną szkolenia i? pozostał w Szkole Pilotów jako instruktor pilotażu!. Zarządzeniem Ministra Spraw Wojskowych przyznano mu tytuł i odznakę pilota nr 893. Po służbowym przeniesieniu do Centralnej Szkoły Podoficerów Pilotów Lotnictwa (ewidencyjnie ? nie wiadomo dlaczego ? do Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Grudziądzu) został przydzielony do 1 eskadry szkolnej, gdzie odbywała się nauka pilotażu wstępnego. Kielkowi (jak i pozostałym instruktorom) przydzielano 5-6 osobową grupę uczniów, których musiał nauczyć podstaw lotu. 1 eskadra szkolna wyposażona była (do ok. 1928 r.) we francuskie maszyny typu Caudron G-III, a potem w Hanrioty 28, na których szkolił zarówno oficerów jak i podoficerów. Po reorganizacji i utworzeniu Centrum Wyszkozenia Podoficerów Lotnictwa zmieniono nazwę szkoły (od tego momentu była to: Szkoła Podoficerów Pilotów) i st. sierż. pil. Hilary Kielek szkolił tam tylko podoficerów w sposób nieprzerwany do 1931 r. 17 lipca 1931 r. został odkomenderowany do 5 Pułku Lotniczego w Lidzie, z przydziałem do 55 Eskadry Liniowej a zarazem jako pilot oblatywacz do lidzkiego Parku Lotniczego. Eskadra była wyposażona wówczas w dwumiejscowe samoloty Potez XXV. We wrześniu 1933 r. ewidencyjnie przeniesiono go do 56 Eskadry Towarzyszącej, wyposażonej w samoloty Lublin R-XIII, a we września 1936 do Eskadry Treningowej. Już jako chorąży został wybrany szefem korpusu podoficerskiego 5 Pułku Lotniczego. Od samego początku służby w Lidzie,

bardzo aktywnie angażował się w życie kulturalne macierzystego pułku. Współtworzył teatr amatorski, w którym sam występował przez wiele lat. Organizował dla kadry bale i pułkowe święta. Był powszechnie uwielbiany przez płęć piękną. We wrześniu 1936 r. przy Eskadrze Treningowej w Lidzie uruchomiono Eskadrę Ćwiczebną Pilotażu dla podoficerów różnych rodzajów broni, gdzie Kielek objął dowództwo I Plutonu

4 listopada 1936 r. w Aleksandrowie Kujawskim Hilary Kielek zawarł związek małżeński z mieszkanką Bydgoszczy Jadwigą Zielińską. Z tego związku 24 października 1938 r. narodził się córka Krystyna. Od października 1937 r. chorąży pilot Hilary Kielek pełnił obowiązki oficera technicznego Eskadry Treningowej. 24 sierpnia 1939 r. po ogłoszeniu mobilizacji, Eskadrę Treningową, dowodzoną przez kpt. pil. Romana Lutosławskiego, przekształcono w Ośrodek Wyszkożenia Pilotażu nr 1, z przeznaczeniem do treningu pilotów, którzy uzupełniali straty personelu eskadr frontowych. Kielek został instruktorem pilotażu i szefem pilotów tej jednostki.

18 września, na rozkaz komendanta Bazy Lotniczej nr 5, piloci OWP nr 1 wylecieli na Łotwę, do Dyneburga. Kielek lądował tam na PWS-26 z kapralem mechanikiem Janem Wańkiem.

Tam internowany przez władze łotewskie i osadzony w obozie przejściowym pod Dźwińskiem, w którym przebywał do 24 września. Następnie został osadzony w obozie w m. Lilaste. Na początku maja 1940 r. pojawiła się możliwość pracy poza terenem obozu. Chorąży Kielek wraz z innymi lotnikami zatrudnił się przy wyrębie lasu. Taki stan rzeczy trwał do czasu całkowitego opanowania Łotwy przez Sowietów w lipcu 1940 r. Wszyscy internowani zostali aresztowani przez "nawróconą" milicję łotewską i umieszczeni w obozie w m. Ulbroka. Następnie byli wywożeni grupami (Kielek 28 VIII 1940 r.) przez NKWD do obozu jenieckiego w m. Juchtowo (okol. Smoleńska). Na przełomie maja i czerwca 1941 r. został przeniesiony do obozu Ponoj koło Murmańska, gdzie pracował przy budowie linii kolejowej. Katorżnicza praca, głodowe normy żywieniowe i niskie temperatury były faktycznym wyrokiem śmierci dla jeńców. Wybuch wojny niemiecko-sowieckiej 22 czerwca 1941 r. oraz podpisanie układu Sikorski-Majski spowodowały, że chor. Kielek został "amnestionowany" i uzyskał wolność. Już 20 lipca 1941 r. trafił poprzez Archangielsk do obozu Juża w rejonie Iwanowska. W obozie tym 22 sierpnia 1941 r. pojawiła się polska komisja rekrutacyjna do Wojska Polskiego w ZSRR kierowana przez ppłk-a N. Sulika. Chor. Kielek otrzymał przydział do kompanii lotniczej 6 Dywizji Piechoty w Tockoje. Na Wyspy Brytyjskie dostał się drogą morską przypluwając 1.02 1942 r. na pokładzie statku "Trynidad", który około 20.01 1942 r. wypłynął z portu w Murmańsku w konwoju "QP-6" W Anglii zostaje wcielony do Polskich Sił Powietrznych (nr ewid. P-794924). W 1943 r. został skierowany do ACTC - Air Crew Training Centre (Ośrodek Szkolenia Przedwstępного) w Hucknall, gdzie szlifował język angielski i odświeżył sobie podstawy pilotażu, choć cechowało go duże doświadczenie (w Polsce wylatał 3800 godzin) 15 stycznia 1943 r. trafił do polskiej 16 SFTS ? Secondary Flying Training School (Szkoła Pilotażu Podstawowego) w Newton. Wiosną 1944 r. Kielek został skierowany na Bliski Wschód, otrzymując 17 marca przeniesienie do Bazy Sił Powietrznych w Blackpool, a następnie otrzymując 18 kwietnia 1944 r. rozkaz wyjazdu na Bliski Wschód, do polskiego oddziału transportowego istniejącego w obrębie jednostki 1 Aircraft Delivery Unit (Middle East) w Kairze, podlegającej 216 Grupie Transportowej RAF. Wcześniej jednak, w dniach 3-13 marca, był odkomenderowany do bazy RAF Sutton Bridge na dodatkowe szkolenie. Zgodnie z rozkazem, do Kairu Kielek dotarł 13

kwietnia 1944 r., skąd 13 maja został skierowany do 229 Grupy Transportowej RAF w Indiach, z przydziałem na lotnisko Mauripur koło Karaczi (obecnie w Pakistanie). Była to jedna z ważniejszych baz RAF w Azji. Zadaniem Kielka była służba pilota rozprawdzającego, tzn. dostarczającego lotem samoloty z jednego punktu do innego. Osobista książka lotów (log-book) Hilarego Kielka niestety nie zachowała się. Wiadomo, że latał na jednosilnikowcach, maszynach nieoperacyjnych, ale również na Spitfire'ach (50 godzin), Hurricane'ach (22 godziny), a nawet ciężkich amerykańskich myśliwcach typu P-47 Thunderbolt (9 godzin). Jego nalot w Polskich Siłach Powietrznych zamknął się liczbą 680 godzin. Ostatni lot wykonał 1 września 1945 r. Z tym samym dniem został formalnie przeniesiony do sztabu polskiego oficera łącznikowego przy Transport Command, a praktycznie rozpoczął podróż powrotną na Wyspy Brytyjskie. 15 września 1945 r. przybył do Bazy Sił Powietrznych w Dunholme Lodge. Pozostał tam do końca istnienia polskiego lotnictwa w Wielkiej Brytanii. 5 czerwca 1947 r. Kielek wstąpił do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia. Początkowo stacjonował w Dunholme Lodge (3 Polish Resettlement Unit). W styczniu 1948 r. przebywał na leczeniu w szpitalu RAF w mieście Ely. Po wyjściu z niego trafił na stację Framlingham (3 PRU). Nie planował powrotu do Polski z obawy przed komunistami. Udało mu się sprowadzić do Anglii swoją rodzinę (żonę i córkę), które uciekły z kraju nielegalnie, przemycone pod pokładem frachtowca. Kielek planował początkowo wyemigrować do Szwecji, na Wyspę Man lub do Rodezji, jednak ostatecznie pozostał w Wielkiej Brytanii. Zdemobilizowany został 1 kwietnia 1949 r. w polskim stopniu chorążego i brytyjskim Warrant Officera (chorążego RAF). Za służbę w czasie II wojny światowej odznaczony był trzykrotnie Medalem Lotniczym oraz odznaczeniami pamiątkowymi. Za zasługi w czasie wojny polsko-bolszewickiej, III powstania śląskiego oraz pokojowej służby w Wojsku Polskim dwudziestolecia międzywojennym otrzymał Krzyż Walecznych, Brązowy Krzyż Zasługi oraz Krzyż na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi I klasy. Po wojnie mieszkał w Londynie. Pracował m.in. jako kontroler w fabryce ciasteczek.

Nigdy nie przyjął brytyjskiego obywatelstwa.

Chorąży Hilary Kielek zmarł 10 listopada 1970 r. w wieku 69 lat. Spoczął na cmentarzu Great Northern Cemetery (obecnie część New Southgate Cemetery) w Londynie.

W.Zmyślony, Z. Charytoniuk, "Lotnictwo z Szachownicą" nr 48.